

POZNAŃSKIE TOWARZYSTWO PRZYJACIÓŁ NAUK
WYDZIAŁ HISTORII I NAUK SPOŁECZNYCH

INSTYTUT HISTORII POLSKIEJ AKADEMII NAUK

ROCZNIKI HISTORYCZNE

ROCZNIK LXXIV
za rok 2008

POZNAŃ – WARSZAWA 2008

WYDAWNICTWO POZNAŃSKIEGO TOWARZYSTWA PRZYJACIÓŁ NAUK

TREŚĆ ROCZNIKA

ROZPRAWY I ARTYKUŁY

Wojciech Fałkowski (Warszawa), Frankijskie rytuały w normańskim świecie. Przenikanie wzorów i fenomen akulturacji	7
Borys Paszkiewicz (Wrocław), <i>De moneta in Regno currente</i> . Mennictwo polskie Kazimierza Wielkiego	31
Stanisław Szczur (Kraków), Mikołaj Strosberg – kolektor papieski w Polsce w latach 1372-1382	55
Thomas Wünsch (Passau), Das römische Modell einer Kirchenunion mit der Orthodoxie und sein Architekt, Johannes Sacranus von Auschwitz/Oświęcim (1443-1527)	83
Karol Nabiłek (Kraków), Obsada zamków monarszych w Królestwie Polskim na przełomie średniowiecza i epoki nowożytnej	113

MATERIAŁY

Adam Krawięc (Poznań), Drugi rękopis Historii Tartarów autorstwa <i>C. de Bridra</i>	157
Marcin Starzyński (Kraków), Nad średniowiecznymi księgami rachunkowymi miasta Krakowa	165
Paweł Stróżyk (Poznań), Barwne herby na średniowiecznej chrzcielnicy z katedry w Gnieźnie	179
Zbigniew Chodyła (Poznań), Opisy archiwum i kancelarii grodu kościańskiego z lat 1750, 1755 i 1772	193

ARTYKUŁY RECENZYJNE I RECENZJE

Gerard Labuda (Poznań), Początki państwa polskiego w trudnym oświetleniu [Przemysław Urbaniczyk, <i>Trudne początki Polski</i> , Wrocław 2008]	209
Josef Žemlička (Praga), Nowa polska praca o początkach państwa czeskiego [Na marginesie książki Marzeny Matli-Kozłowskiej, <i>Pierwsi Przemysłidzi i ich państwo (od X do połowy XI wieku)</i> , Poznań 2008]	231
Philipp von Rummel, <i>Habitus barbarus. Kleidung und Repräsentation spätantiker Eliten im 4. und 5. Jahrhundert</i> , Berlin – New York 2007 (<i>Jerzy Strzelczyk, Poznań</i>)	237
William J. Hamblin, <i>David Rolph Seely, Solomon's Temple</i> , London 2007 (<i>Bogusław Czechowicz, Wrocław – Hradec Králové</i>)	239
Marian Rębowski, <i>Chryścianizacja Pomorza Zachodniego. Studium archeologiczne</i> , Szczecin 2007 (<i>Gerard Labuda, Poznań</i>)	241
Tomasz Jasiński, <i>O pochodzeniu Galla Anonima</i> , Kraków 2008 (<i>Ryszard Grzesik, Poznań</i>)	244
Tilo Altenburg, <i>Soziale Ordnungsvorstellungen bei Hildegard von Bingen</i> , Stuttgart 2007 (<i>Jerzy Strzelczyk, Poznań</i>)	249
Albrecht Classen, <i>The Power of a Woman's Voice in Medieval and Early Modern Literature. New Approaches to German and European Women Writers and to Violence Against Women in Premodern Times</i> , Berlin – New York 2007 (<i>Jerzy Strzelczyk, Poznań</i>)	252
Jan Paszkiewicz, <i>Odnowienie Królestwa Polskiego 1295-1320</i> , Poznań 2008 (<i>Tomasz Jurek, Poznań</i>)	255

Karel M a r á z, Václav III. Poslední Přemyslovec na českém trůně, České Budějovice 2007 (<i>Tomasz Jurek, Poznań</i>)	258
Straßen- und Verkehrswesen im hohen und späten Mittelalter, hrsg. von Rainer Christoph S c h w i n g e s, Ostfildern 2007 (<i>Tomasz Jurek, Poznań</i>)	260
Gerald S c h w e d l e r, Herrschertreffen des Spätmittelalters. Formen – Rituale – Wirkungen, Ostfildern 2008 (<i>Tomasz Jurek, Poznań</i>)	263
Janusz B i e n i a k, Najstarsze kujawskie księgi ziemskie (1397-1408). Kolejność i chronologia kart, Warszawa 2007 (<i>Sobiesław Szybkowski, Gdańsk</i>)	266
Petr Č o r n e j, Milena B a r t l o v á, Velké dějiny zemí Koruny České, sv. VI, 1437-1526, Praha-Litomyšl 2007 (<i>Bogusław Czechowicz, Wrocław – Hradec Králové</i>)	269
Das Dekanatsbuch der Philosophischen Fakultät der Universität Greifswald 1456-1662, übersetzt und eingeleitet von Hans Georg T h ü m m e l, Stuttgart 2008 (<i>Tomasz Jurek, Poznań</i>)	271
Urzednicy wołyńscy XIV-XVIII wieku, opr. Marian W o l s k i, Kórnik 2007 (<i>Andrzej Kamiński, Poznań</i>)	274
Die Aufzeichnungen des Dominikaners Martin Gruneweg (1562 – ca. 1618) über seine Familie in Danzig, seine Handelsreisen in Osteuropa und sein Klosterleben in Polen, hrsg. von Almut B u e s, Bd. 1-4, Wiesbaden 2008 (<i>Roman Czaja, Toruń</i>)	276
Litauen und Ruthenien. Studien zu einer transkulturellen Kommunikationsregion (15.-18. Jahrhundert), hrsg. von Stefan R o h d e w a l d, David F r i c k, Stefan W i e d e r k e h r, Wiesbaden 2007 (<i>Olgierd Kiec, Zielona Góra</i>)	278
Alfons B r ü n i n g, Unio non est unitas. Polen-Litauens Weg im konfessionellen Zeitalter (1569-1648), Wiesbaden 2008 (<i>Olgierd Kiec, Zielona Góra</i>)	280
Edward O p a l i Ń s k i, Rodziny wielkosenatorskie w Wielkopolsce, na Kujawach i na Mazowszu za Zygmunta III. Podstawy karier, Warszawa 2007 (<i>Sobiesław Szybkowski, Gdańsk</i>)	284
Leszek Z i ą t k o w s k i, Między niemożliwym a koniecznym. Reformy państwa pruskiego w końcu XVIII i na początku XIX wieku a proces równouprawnienia Żydów ze szczególnym uwzględnieniem sytuacji na Śląsku, Wrocław 2007 (<i>Witold Molik, Poznań</i>)	292
Stefan D y r o f f, Erinnerungskultur im deutsch-polnischen Kontaktbereich. Bromberg und der Nordosten der Provinz Posen (Wojewodschaft Poznań) 1871-1939, Osnabrück 2007 (<i>Olgierd Kiec, Zielona Góra</i>)	294
„O nas bez nas”. Historia Polski w historiografiach obcojęzycznych, moderatorzy: Witold M o l i k, Henryk Ż a l i Ń s k i, Poznań 2007 (<i>Ryszard Grzesik, Poznań</i>)	298

POLEMIKI

Odpowiedź na recenzję Sobiesława Szybkowskiego (<i>Joanna Karczewska, Zielona Góra</i>)	301
W związku z odpowiedzią Pani dr Joanny Karczewskiej na moją recenzję (<i>Sobiesław Szybkowski, Gdańsk</i>)	303

LISTY DO REDAKCJI

W sprawie usterek, które wystąpiły w książce Genealogia Mściśławowiczów. Pierwsze pokolenia (<i>Dariusz Dąbrowski, Bydgoszcz – Toruń</i>)	305
Współpracownicy rocznika	307